

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ & ΑΓ. ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

Μάρτιος 2022

Έτος 11^ο-Τεῦχος

114

Διεύθυνση:

Κοιμ. Θεοτόκου 11

14565 Ἀγ.Στέφανος

Τηλέφωνο:

210 8141919

site:

www.agios-stefanos.gr

email:

grammateia

@agios-stefanos.gr

fb:

Enoria Agiou Stefanou

Περιεχόμενα

Α) Σπουδαία

πρόσωπα τῆς Ἀγίας

Γραφῆς (Π.Δ.)

Β) Λειτουργική

ὁρολογία

(ΔΘ' μέρος)

Γ) Τὸ Μέγα

Γερωντικόν

Δ) Ἀγ. Μελέτιος

Ε) Ἀκολουθίες μηνός

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ

ΤΗΝ

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ

ΤΟΥ

ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑΚΟΥ

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ

ΒΑΡΒΑΡΑΣ

ΜΗΝ ΠΙΕΤΑΤΕ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΜΑΣ

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΑΛΛΟΣ

ΙΣΩΣ ΤΟ

ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ

ΜΕΛΕΤΗΣΕΙ

Ἐπιμέλεια

Σύνταξη

π.Χρ.Θ.

Α) Γνωριμία με την Αγία Γραφή

«Μετά από την ανάγνωση τῶν Γραφῶν, νά ἀναγινώσκεις καί τούς θείους Πατέρες πού εἶναι ἐρμηνευτές τῶν Γραφῶν... διότι οἱ Πατέρες, ἀναπτύσσοντας τά κρυμμένα νοήματα τῶν Γραφῶν φωτίζουν τό νοῦ καί κάνουν νά γνωρίζεις ἐκεῖνα πού πρίν δέν γνώριζες».

(Ἀγ.Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, Συμβουλευτικόν Ἐγχειρίδιον)

Ἐρμηνεία τοῦ Ἐξαψάλμου

(+Ἱερεμία Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως)

Β' ΜΕΡΟΣ

Ἡ πίστη ὅμως αὐτή τοῦ ποιητοῦ μας δέν εἶναι ἕνα πρόχειρο ἐνθουσιαστικό συναίσθημα, ἀλλά στηρίζεται σέ γεγονότα, σέ προηγούμενα γεγονότα τῆς ζωῆς του. Ὁ ποιητής μας τώρα γυρίζει στό παρελθόν καί θυμᾶται ζωηρά ὅτι καί ἄλλες φορές βρέθηκε σέ δύσκολες περιστάσεις καταδιώξεως ἐχθρῶν καί θλιβερῶν γεγονότων καί τότε πάλι κατέφυγε μέ πίστη στόν Θεό, στόν ἅγιο νάο του, καί ὁ Θεός τόν βοήθησε. Αὐτές τίς ὥραϊες ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος θυμᾶται τώρα ὁ ποιητής μας καί λέγει: «Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα καί ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ» (στ. 5). Ὅταν, δηλαδή, παλαιά κατέφευγα στόν Θεό, στόν ἅγιο νάο του, πού εἶναι κτισμένος στό ὄρος τῆς Σιών («ἐξ ὄρους ἁγίου»), τότε ὁ Θεός μέ ἀκούγε. Καί αὐτό γιά τόν ποιητή μας σημαίνει ὅτι, ὅπως παλαιά ἔτσι καί τώρα θά τόν βοηθήσει ἀσφαλῶς ὁ Θεός. Αὐτό δέ πού κάνει ὁ ποιητής μας ἐδῶ, τό νά ἀναπολεῖ τό παρελθόν σέ δύσκολες στιγμές τῆς ζωῆς του καί νά παίρνει δύναμη ἀπό αὐτές, γιατί εἶδε τότε τήν θεία βοήθεια, τό κάνουν καί ἄλλοι ψαλμωδοί (βλ. Ψ'αλμ. 62,3. 142,5).

Ἀλλά ὁ ποιητής τοῦ ψαλμοῦ μας ἐδῶ δέν εἶδε μόνο στό μακρινό παρελθόν τήν θεία βοήθεια, γιά νά λεί «φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα καί ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ» (στ. 5), ἀλλά τήν βλέπει καί τώρα τελευταῖα. Τήν προηγούμενη νύχτα εἶδε τόν Θεό του βοηθό καί ἀντιλήπτορα. Τήν προηγούμενη νύχτα πού, ὅπως φαίνεται, θά ἦταν ἐπικίνδυνη γι' αὐτόν, ὁ ποιητής ἔπεσε σέ ὕπνο ἤρεμο καί βαθύ καί σηκώθηκε τό πρωί χωρίς νά τοῦ συμβεῖ κανένα κακό. Καί σ' αὐτό εἶδε φανερά τήν «ἀντίληψη», τήν προστασία τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό καί λέγει: «Ἐγὼ ἐκοιμήθην καί ὕπνωσα, ἐξηγέρθη ὅτι Κύριος ἀντιλήφεται μοι» (στ. 6).

Ἔτσι λοιπόν μέ ἀποδείξεις καί ἀπό τό μακρινό καί ἀπό τό πρόσφατο παρελθόν καί ἀπό αὐτήν τήν παρελθούσα νύχτα ὁ ποιητής μας ἔχει βαθειά τήν πεποίθηση ὅτι ὁ Κύριος ἀσφαλῶς καί τώρα, στήν παρούσα δεινή του κατάσταση, θά τόν βοηθήσει. Γι' αὐτό καί μέ βεβαιότητα πιά λέγει περί τῶν τωρινῶν ἐχθρῶν του, πού τόν ἀπειλοῦν: «Οὐ φοβηθήσομαι ἀπό μυριάδων λαοῦ τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι» (στ. 7). Ἄς παρατηρήσουμε πόσο ζωηρός εἶναι ὁ τόνος τῶν λόγων αὐτῶν τοῦ ποιητοῦ καί πόσο ἐλπιδοφόρο καί αἰσιόδοξο εἶναι τό ὕφος του, ἐνῶ πρῶτα, στους πρώτους στίχους τοῦ ψαλμοῦ μας, εἶδαμε πονεμένο καί θλιμμένο καί ἀπαισιόδοξο τό ὕφος του.

Στό τέλος τοῦ ψαλμοῦ του ὁ ποιητής μας ἀποτείνεται στόν Θεό λέγοντάς Του «νά σηκωθεῖ», γιά νά «πατάξει» τούς ἐχθρούς του. «Ἀνάστα, Κύριε - τοῦ λέγει - , σῶσόν με ὁ Θεός μου, ὅτι Σύ ἐπάταξας (= γιά νά πατάξεις) πάντας τοῦ ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως» (στ. 8). Λέγει στόν Θεό νά σηκωθεῖ («ἀνάστα»), σάν νά θέλει νά πεῖ μέ τήν ἔκφραση αὐτή ὅτι ὁ Θεός μέχρι τώρα, μέ τήν ἀνοχή του πρὸς τούς ἐχθρούς του, «ἐκοιμᾶτο». Ἄς θυμηθοῦμε καί τόν λόγο ἄλλου ψαλμωδοῦ: «Ἐξεγέρθητι· ἰνατί ὑπνοῖς Κύριε;» (Ψ'αλμ. 43,23).

Τό «ματαίως», στήν φράση «τούς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως», σημαίνει χωρίς λόγο. Ἄνευ λόγου λοιπόν καί σοβαρᾶς αἰτίας τόν πολεμοῦσαν οἱ ἐχθροί του. Ἄλλ' αὐτό τό «ματαίως», πού λέγει τό κείμενό μας τῶν Ο', τό ἄλλο κείμενο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τό Ἑβραϊκό, τό λέγει «σιαγόνες». Οἱ πολέμιοι δηλαδή τοῦ ποιητοῦ μας «ἐχθρεύονταν τίς σιαγόνες του», τίς «παρειές» του. Δηλαδή τόν χαστούκιζαν, δηλαδή τόν ράπιζαν, χειροδικοῦσαν ἐναντίον του.

Συνεχίζεται...

Β) Γνωριμία με την Λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας

Λειτουργική όρολογία [κατ' αλφάβητον λειτουργικό λεξικό] (ΛΘ' μέρος)

Μ

Μυστήρια (τῆς Ἐκκλησίας).

Ἀπὸ τὸν Δ' αἰῶνα καὶ μετὰ, ὅταν πέφτει ραγδαία ὁ ἐθνισμὸς καὶ τὰ μυστήριά του, τὰ ὁποῖα πιά εἶναι ἀκίνδυνα γιὰ τὸν Χριστιανισμό, οἱ Χριστιανοὶ δὲν διστάζουν νὰ χρησιμοποιοῦν ἐκφράσεις ἀπὸ τὴ γλώσσα καὶ ὀρολογία τῶν ἐθνικῶν μυστηρίων. Ἔτσι χρησιμοποιοῦνται -μόνο σὰν ἐξωτερικὴ ἐπέκταση- οἱ λέξεις «μυσταγωγός», «μυσταγωγία», «μεμνημένοι», «ἱερουργία», «ἱερολογία», «τελετὴ» κ.λπ..

Στὰ Μυστήρια ἐνεργεῖ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Τὸ Ἅγιο ὁμῶς Πνεῦμα, δὲν ἔρχεται γιὰ νὰ μείνει μόνιμα στὴν Ἐκκλησία, παρὰ μόνον μετὰ τὴ Σταύρωση τοῦ Κυρίου, ὅπως σημειώνει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης: «Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραζε λέγων· ἐὰν τίς διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς μὲ καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρέουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη» (Ἰωάν. ζ' 37-39).

Μὲ τὴ σταυρικὴ Του θυσία, ὁ Χριστὸς δοξάζεται, ἔρχεται τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴν Ἐκκλησία καὶ ἐνεργεῖ στὰ Μυστήριά της, διοχετεύοντας τὴ δύναμη τῆς θυσίας, πὺ συμφιλίωσε τὸν Θεὸ μετὰ τὸν ἄνθρωπο, σ' ὅσους μετέχουν σ' αὐτά.

Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν εἶχε πάθει ἀληθινά, δὲν θὰ εἶχε καμμιὰ χάρη, ἀφοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχε κανένα πάθημα¹.

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἐρμηνεύοντας τὸ ὑπερφυσικὸ γεγονός τῆς ροῆς ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Κυρίου αἵματος καὶ νεροῦ παρατηρεῖ ὅτι «δὲν ἦταν ἀπλὲς καὶ τυχαῖες αὐτὲς οἱ πηγές, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο συστήθηκε ἡ Ἐκκλησία, καὶ γνωρίζουν ὅσοι μυοῦνται ὅτι μετὰ τὸ νερὸ ξαναγεννιοῦνται, μετὰ αἶμα δὲ καὶ σάρκα τρέφονται. Ἀπὸ ἐδῶ γίνεται ἡ ἀρχὴ τῶν μυστηρίων»². Ὁ αὐτὸς ἱερὸς Πατέρας μαζί μετὰ τὸν ἅγιο Μεθόδιο ὀνομάζουν τὴν Ἐκκλησία γυναίκα τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ὁποίου δημιουργήθηκε, ὅπως ἄλλοτε ἡ Εὐὰ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀδάμ. «Ὅπως ἀκριβῶς ἡ Εὐὰ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀδάμ, ἔτσι καὶ ἐμεῖς ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Χριστοῦ»³.

Παρόμοια μιλοῦν καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος, καὶ ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων γιὰ τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου ὡς τὴ δύναμη καὶ τὴν πηγὴ τῶν Μυστηρίων.

Τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας εἶναι θεοσύστατα καὶ μετὰ αὐτὸ ἐννοοῦμε ὅτι ἰδρύθηκαν ἀπὸ τὸν ἰδρυτὴ τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Εἶναι ἀλήθεια πὺ στὴν Ἁγία Γραφή ἔχουμε μαρτυρίες ὅτι ὁ Κύριος ἰδρύσει μόνον τὰ δύο κυριότερα Μυστήρια, τὸ Βάπτισμα καὶ τὴ θεία Εὐχαριστία.

Ἐὰν παραδεχοῦμε πὺ τὰ ὑπόλοιπα πέντε παραδόθηκαν στὴν Ἐκκλησία ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους καθὼς τὴν ὀργάνωναν, καὶ πάλι μποροῦμε νὰ ποῦμε πὺς ἔμμεσα ἰδρύθηκαν ἀπὸ τὸν Κύριο. Διότι, κατὰ τὴν ὀργάνωση αὐτῇ, οἱ Ἀπόστολοι εἶχαν πάντα ὀδηγὸ τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου, ἀπὸ τὴν ὀποία προσαθοῦσαν νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ἐξάλλου, στὰ λόγια καὶ τὰ ἔργα τοῦ Κυρίου βρίσκονται οἱ κεντρικοὶ πυρῆνες γύρω ἀπὸ τοὺς ὀποίους διαμορφώθηκαν τὰ ὑπόλοιπα Μυστήρια μετὰ τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ Ὅποιο καθοδηγοῦσε τοὺς Ἀποστόλους στὴν πλήρη κατανόηση τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι στὸν λόγο τοῦ Κυρίου γιὰ τὸ ἀδιάλυτό του γάμου (Ματθ. ιθ' 3-9), στὴν ἐξουσία νὰ ἔχουν οἱ Ἀπόστολοι τὰ κλειδιά τῆς οὐρανόου Βασιλείας (Ματθ. ιστ' 19), στὴν ἐξουσία πὺ τοὺς ἔδωσε μετὰ φύσημα «τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν» τίς ἁμαρτίες (Ματθ. ιη' 18, Ἰωάν. κ' 22) καὶ στὴν πράξη νὰ ἀλείφουν τοὺς ἀρρώστους μετὰ λάδι κατὰ τὴν πρώτη τους περιουδεία, πὺ γινόταν μετὰ τὴν ἔγκριση τοῦ Κυρίου, βρίσκουμε τίς βάσεις καὶ τῶν Μυστηρίων τοῦ Γάμου, τῆς Μετανοίας, τῆς Ἱερωσύνης, τοῦ Χρίσματος καὶ τοῦ Εὐχελαίου.

Ὅταν λοιπὸν λέμε ὅτι ὁ Κύριος ἰδρύσει τὰ Μυστήρια δὲν πρέπει νὰ νομίζουμε ὅτι ἡ ἰδρυση αὐτῇ ἀναφέρεται μετὰ καὶ στὸν καθορισμὸ λεπτομερειῶν τοῦ τυπικοῦ ἢ τῆς τελεσεῶς τους. Ἀλλὰ ὁ Κύριος γενικὰ ὑποσχέθηκε, γιὰ ὀρισμένες σχέσεις, τὴ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἄφησε στοὺς Ἀποστόλους νὰ κανονίσουν τὸ αἰσθητὸ μέρος τῶν Μυστηρίων μετὰ τὴν καθοδήγηση τοῦ Παρακλητοῦ ὁ Ὅποιος τοὺς ὑπεθυμίζε ἀλλὰ καὶ τοὺς δίδασκε τὴν ἀλήθεια γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι εἶναι καὶ ὕλικοι καὶ ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἀντιληφθοῦν κατὰ κάποιον τρόπο μετὰ τίς αἰσθήσεις τὴ Χάρη πὺ μεταδίδεται ἀπὸ τὰ Μυστήρια, καὶ αὐτὰ ἔχουν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πλευρὰ. Αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο κυρίως μετὰ ἀπὸ τὴν πτώση τῶν πρωτοπλάστων ἐξαιτίας τῆς ὀποίας ἔχει «ἁμαυρωθεῖ» καὶ σκοτισθεῖ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ αἰσθητό, σύμφωνα μετὰ τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν εἶναι κακὸ ἀπὸ τὴ φύση του ἢ τελείως ἀντίθετο πρὸς τὸ πνευματικὸ, ὥστε νὰ μὴ μπορεῖ νὰ γίνεῖ σύμβολο καὶ φορέας τῆς θείας Χάριτος. Ὅπως σωστὰ παρατηρεῖ καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Τίποτε αἰσθητὸ δὲν μᾶς παρέδωσε ὁ Χριστὸς, ἀλλὰ μετὰ αἰσθητὰ πράγματα, μᾶς παρέδωσε ὅλα τὰ πνευματικὰ. Μετὰ αὐτόν, πράγματι, τὸν τρόπο καὶ στὸ βάπτισμα. Τὸ μὲν δῶρο τοῦ νεροῦ παραχωρεῖται μετὰ αἰσθητὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ ἀπότελεσμα εἶναι πνευματικὸ, ἢ γέννηση καὶ ἢ ἀνακαίνιση. Ἐὰν πρᾶγματι, ἦσαν χωρὶς σῶμα, θὰ σοῦ παρέδιδε γυμνά αὐτὰ τὰ ἀσώματα χαρίσματα. Ἐπειδὴ ὁμῶς ἡ ψυχὴ συνδέεται μετὰ τὸ σῶμα, σοῦ παραδίδει τὰ πνευματικὰ διὰ μέσου των αἰσθητῶν»⁴.

Συνεχίζεται...

¹ PL 7, 936

² PG 59, 463

³ PG 51, 229, PG 18, 73

⁴ ΕΠΕ 12, 212

Γ) ΤΟ ΜΕΓΑ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ (ἄποσπάσματα)

ΤΟΜΟΣ Α' - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Περὶ ἐγκρατείας...

(ὄχι μόνο στὴν τροφή, ἀλλὰ καὶ στίς ὑπόλοιπες κινήσεις τῆς ψυχῆς)

Κάποιοι ἀδελφοὶ ἀπὸ τῆ σκήτη ξεκίνησαν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν ἄββᾶ Ἀντώνιο. Μπῆκαν λοιπὸν σ' ἓνα καράβι γιὰ νὰ πᾶνε καὶ σ' αὐτὸ βρῆκαν ἓναν ἄλλο Γέροντα, ποὺ ἤθελε κι αὐτὸς νὰ πάει ἐκεῖ. Δὲν τὸν γνῶριζαν ὅμως αὐτὸν οἱ ἀδελφοί. Καθισμένοι λοιπὸν μέσα στὸ καράβι ἀνέφεραν μεταξύ τους ἀπο-

φθέγματα Πατέρων ἢ ρητὰ ἀπὸ τῆ Γραφῆ καὶ ἀπὸ ἀνάμεσα γιὰ τὸ ἐργόχειρό τους. Ὁ Γέροντας ἔμενε ἐντελῶς σιωπηλός. Σὰν βγῆκαν στὸ λιμάνι, παρατήρησαν ὅτι καὶ ὁ Γέροντας πήγαινε πρὸς τὸν ἄββᾶ Ἀντώνιο. Κι ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ τοὺς εἶπε ὁ ἄββᾶς Ἀντώνιος: «Καλὴ συνοδεία βρῆκατε τὸν Γέροντα αὐτόν». Καὶ στὸν Γέροντα εἶπε: «Καλοὺς ἀδελφούς εἶχες μαζί σου, ἄββᾶ». Καὶ ὁ Γέροντας τοῦ ἀπαντᾷ: «Καλοὶ βέβαια εἶναι, ἀλλὰ ἡ αὐλή τους δὲν ἔχει πόρτα, καὶ ὅποιος θέλει μπαίνει στὸν στάβλο καὶ λύνει τὸ γαῖδουρί». Καὶ αὐτὸ τὸ εἶπε, γιὰτι ὅ,τι ἐρχόταν στὸ στόμα τους, τὸ ἔλεγαν.

Ὁ ἴδιος βιάδιζε κάποτε μαζί με τοὺς μαθητές του, καὶ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς βρῆκε πάνω στὸν δρόμο ἓνα μικρὸ ἀρακὰ χλωρὸ καὶ λέει στὸν Γέροντα: «Πάτερ, μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ τὸ πάρω αὐτό;» Τὸν κοίταξε με ἀπορία ὁ Γέροντας καὶ τοῦ λέει: «Ἐσὺ τὸ ἔβαλες ἐκεῖ;» «Ὅχι» ἀπαντᾷ ὁ ἀδελφός. «Και πῶς λοιπὸν θέλεις νὰ πάρεις -τοῦ λέει ὁ Γέροντας- αὐτὸ ποὺ δὲν τὸ ἔβαλες ἐσύ;

Ἐλεγαν γιὰ τὸν ἄββᾶ Ἐλλάδιο ὅτι ἔτρωγε ψωμί καὶ ἀλάτι. Ὅταν ἔφτανε τὸ Πάσχα ἔλεγε στὸν ἑαυτό του: «Οἱ ἀδελφοὶ τρῶνε ψωμί καὶ ἀλάτι. Ἐγὼ ὅμως ὀφείλω νὰ κάνω λίγο κόπο γιὰ τὸ Πάσχα καὶ ἐπειδὴ τίς ἄλλες μέρες τρώγω καθιστός, τώρα ποὺ εἶναι Πάσχα θὰ κάνω τὸν κόπο νὰ τρώγω ὄρθιος».

Ἐλεγαν γιὰ τὸν ἄββᾶ Ἐλλάδιο ὅτι ἔμεινε εἴκοσι χρόνια στὰ Κελλία καὶ δὲν σήκωσε ποτὲ τὰ μάτια του νὰ δεῖ τῆ στέγη τῆς ἐκκλησίας.

Ἐλεγαν γιὰ τὸν ἄββᾶ Ζήνωνα ὅτι βαδίζοντας κάποτε στὴν Παλαιστίνη κουράστηκε καὶ ἔκατσε νὰ φάει κοντὰ σ' ἓναν κῆπο με ἀγγουριές. Καὶ τοῦ λέει ὁ λογισμὸς του: «Πάρε ἓνα ἀγγουράκι καὶ φᾶγε, δὲν εἶναι τίποτε αὐτό». Κι αὐτὸς ἀπάντησε στὸν λογισμὸ του: «Οἱ κλέφτες πᾶνε στὴν κόλαση». Σηκώθηκε λοιπὸν καὶ στάθηκε μέσα στὸν καύσωνα πέντε μέρες. Καὶ ἀφοῦ τσιγαρίστηκε, εἶπε: «Δὲν μπορῶ νὰ ἀντέξω τὴν κόλαση». Λέγει τότε στὸν λογισμὸ του: «Ἄν δὲν μπορεῖς, μὴν κλέβεις γιὰ νὰ τρῶς».

Δ) Γνωριμία με τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας

Ἅγιος Μελέτιος Ἀντιοχείας, 12 Φεβρουαρίου

Ὁ ἅγιος Μελέτιος γεννήθηκε στὴν Μελιτινὴ τῆς μικρῆς Ἀρμενίας γύρω στὸ 310 μ. Χ. Χειροτονήθηκε Ἐπίσκοπος Σεβαστείας καὶ στὴν συνέχεια, τὸ 360 μ. Χ., Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντιοχείας. Ἦταν ἄνθρωπος εὐσεβῆς, πράος, εὐθύς καὶ μορφωμένος. Λόγω τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματός τους, ἐξορίστηκε ἀπὸ τοὺς Ἀρειανούς τριάντα μέρες μετὰ τὴν ἐνθρόνισή του. Ἀλλὰ κατὰ τὸ σύντομο αὐτὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἀρχιεράτευσε στὴν Ἀντιόχεια κατόρθωσε νὰ στερεώσῃ τὸ ποίμνιό του στὴν Ὀρθόδοξη πίστη, οὕτως ὥστε νὰ μπορέσει νὰ ἀντέξει τὴν δοκιμασία ἀπὸ τὴν ἐπέλαση τῶν αἵρετικῶν.

Οἱ φανατικοὶ Ὀρθόδοξοι κατόρθωσαν νὰ ἐνθρονισθεῖ στὴν Ἀντιόχεια ὁ Παυλίνος καὶ ἔτσι δημιουργήθηκε σχίσμα με δύο Ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους, τὸ ὁποῖο διήρκεσε σαράντα χρόνια. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ρώμης καὶ οἱ περισσότεροι Ἐπίσκοποι τῆς Δύσεως, καθὼς καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου ὑποστήριζαν τὸν Παυλίνο καὶ τοὺς διαδόχους του. Ἀντίθετα, ἡ πλειοψηφία τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἀνατολῆς ἀναγνώριζαν τὸ ἅγιο Μελέτιο. Ὁ Μέγας Βασίλειος, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Σαμωσάτων Εὐσέβιο, ἀνέλαβε ἐπίμοχο ἀγώνα προκειμένου νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἀναγνώριση τοῦ ἁγίου Μελετίου καὶ τὴν ἐπάνοδό του στὴν Ἀντιόχεια, ἀλλὰ καὶ τὴν τακτοποίηση τοῦ Ἐπισκόπου Παυλίνου με ἄλλον τρόπο καὶ γι' αὐτὸ ἔγραψε ἐπιστολὲς πρὸς τὸν ἅγιο Ἀθανάσιο, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ρώμης Δάμασο καὶ τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Δύσεως, καθὼς καὶ πρὸς τὸν Κόμητα Τερέντιο. Στίς ἐπιστολὲς αὐτὲς ἀποκαλεῖ τὸν ἅγιο Μελέτιο ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ, θαυμασιώτατον Ἐπίσκοπο, καὶ τονίζει ὅτι «κατὰ τὴν πίστη εἶναι ἀνεπίληπτος καὶ κατὰ τὸν βίον του δὲν δέχεται σύγκριση με κανέναν ἄλλο... ὥστε ἀπὸ πάσης πλευρᾶς εἶναι ἀναγκαῖο, ἀλλὰ καὶ συμφέρον, ἐπίσης, ὅλοι οἱ ἄλλοι νὰ ἐνωθοῦν με τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὅπως οἱ μικροὶ με τοὺς μεγάλους ποταμούς» (Ε.Π.Ε., τ. 1, σ. 371).

Ὁ ἅγιος Μελέτιος, ὁ ὁποῖος ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι χειροτόνησε Διάκονο τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, προήδρευσε τῆς Β Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία συνεκλήθη τὸ 381 μ.Χ. στὴν Κωνσταντινούπολη, πρὶν λήξουν ὅμως οἱ ἐργασίες τῆς «ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον». Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία του, ὅπως ἀναφέρεται στὰ Συναξάρια, θύμιζε πανηγύρι, ἀφοῦ ἔλαβαν μέρος σὲ αὐτὴν ὅλοι οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς ἐν λόγῳ Συνόδου.

Ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ μᾶς δίνουν τὴν ἀφορμὴ νὰ τονίσουμε ὅτι ἔχουν τεράστια εὐθύνη ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὅσοι δημιουργοῦν σχίσματα καὶ διαιρέσεις στὴν Ἐκκλησία, ἐπειδὴ, σὺν τοῖς ἄλλοις, σκανδαλίζουν τοὺς ἀσθενεστεροὺς στὴν πίστη, παραλύουν τὴν διάθεσή τους γιὰ πνευματικὸ ἀγώνα καὶ ὀδηγοῦν πολλοὺς στὴν ἀπώλεια. Ἐπίσης, ἀνάλογη εὐθύνη ἔχουν καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι με τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσία τοὺς ἐνθαρρύνουν καὶ στηρίζουν ὅσους διασποῦν τὴν ἐνότητα τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ.

Ε) Προγραμμα Ακολουθιών Μαρτίου 2022

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
Κάθε Τετάρτη και Παρασκευή δέν εύλογοϋνται στο Ναό μας «Φανουρόπιτες» λόγω τῆς Νηστείας τῶν ἡμερῶν αὐτῶν.	Οἱ ἐφημέριοι διακονοϋν στο Κοιμητήριο κάθε Σάββατο 11-12 π.μ. (ἐκτός ἀπροόπτου)	1 μ. Ἁγιασμός 8.30		3 ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία Παρεκκλήσιο Ἁγ. Παρασκευῆς 7 π.μ.		5 ἽΟσίων Πατέρων & Μητέρων ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ. *** ἽΕσπερινός Κυριακῆς
6 ΚΥΡΙΑΚΗ Τυρινῆς ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ. *** ἽΕσπερινός «Συγχωρήσεως» 6.00 μ.μ.	7 Καθαρά Δευτέρα ἽΟρθρος-Α' Ὡρα (μὲ Πατερικά ἀναγνώσματα) 7.30-10 π.μ. *** Μ. ἽΑπόδειπνο 6.00 μ.μ.		9 ἽΑγ. Τεσσαράκοντα Θ' Ὡρα & Προηγιασμένη Θ.Λειτουργία 7.30 π.μ.		11 Θ' Ὡρα & Προηγιασμένη Θ.Λειτουργία 7.30 π.μ. *** Α' Χαιρετισμοί 7.00 μ.μ.	12 Θαῦμα ἽΑγ. Θεοδώρου ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ. *** ἽΕσπερινός Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
13 ΚΥΡΙΑΚΗ ἽΟρθοδοξίας ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	14 Μ. ἽΑπόδειπνο 6.00 μ.μ.		16 Θ' Ὡρα & Προηγιασμένη Θ.Λειτουργία 5.30 μ.μ.		18 Θ' Ὡρα & Προηγιασμένη Θ.Λειτουργία 7.30 π.μ. *** Β' Χαιρετισμοί 7.00 μ.μ.	19 ἽΕσπερινός Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
20 ΚΥΡΙΑΚΗ Β' Νηστειῶν ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	21 Μ. ἽΑπόδειπνο 6.00 μ.μ.		23 Θ' Ὡρα & Προηγιασμένη Θ.Λειτουργία 5.30 μ.μ.	24 Μέγας ἽΕσπερινός Εὐαγγελισμοῦ 6.00 μ.μ.	25 ΕὐΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ. *** ἽΕσπερινός & Γ' Χαιρετισμοί 7.00 μ.μ.	26 Σύναξη ἽΑρχαγγέλου ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ. *** ἽΕσπερινός Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
27 ΚΥΡΙΑΚΗ Σταυρο-προσκυνήσεως ἽΟρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ. *** Χαιρετισμοί Τ.Σταυροῦ 6.00 μ.μ.	28 Μ. ἽΑπόδειπνο 6.00 μ.μ.		30 Θ' Ὡρα & Προηγιασμένη Θ.Λειτουργία 5.30 μ.μ.	ΠΡΟΣΟΧΗ Τῆς Κυριακῆς τῆς ἽΟρθοδοξίας (13/3) καὶ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως (27/3) δέν τελοϋνται Μνημόσυνα. (Μποροϋν νά τελεσθοϋν τὰ Σάββατα 12 & 26 Μαρτίου)		Τὸ μυστήριο τῆς ἱ. ἐξομολογήσεως θά τελεσθεῖ στις 15/3 5.00 - 6.15 μ.μ. & στις 22,29/3 ἀπὸ τις 10.00 π.μ.